

Májgyulladás/hepatitis B, C- okozta gyulladás

A májgyulladás vagy hepatitisz (hepatitis) a máj heveny vagy idült gyulladásos megbetegedése, melyet elsősorban különböző vírusfertőzések, de más károsító hatások is okozhatnak. Vezető klinikai tüneteikben sok a hasonlóság, jellemző a sárgaság (icterus), de kórokozóik és az okozott betegségek különböznek egymástól. A jelenleg ismert hepatitis vírusokat A-tól G-ig jelzik, és X-szel jelölik a még nem azonosított vírusokat.

A vírushepatitiszek a kórokozók fertőzési módjától függően két fő formában terjednek: a hepatitis A és E a tápcsatornán keresztül (például fertőzött élelmiszer), a hepatitis B, C, D és a többi vírus vérrel és testnedvekkel (ondó, hüvelyváladék, nyál).

A hepatitis B-ről általában

A hepatitis B egy olyan vírusos fertőző betegség, amely a májat támadja meg, és akut valamint krónikus betegséget is okozhat. Kórokozója a hepatitis B vírus, amely egy DNS-vírus.

A fertőzés forrása: az akut és a krónikus betegek, valamint a tünetmentes vírushordozók.

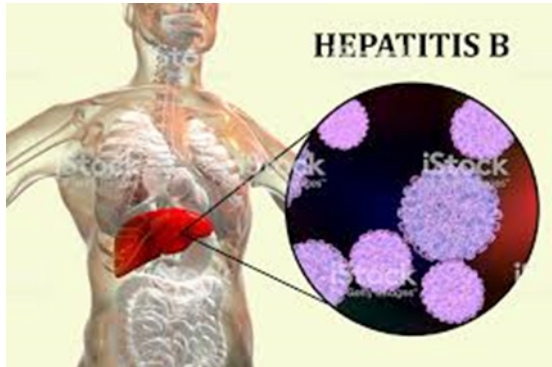
Terjedhet a vírus a fertőzött személy vérével, szövetnedveivel, váladékaival (ondó, hüvelyváladék, nyál), vagy váladékaival szennyezett eszközök, használati tárgyak (pl.: fogkefe, borotva) közvetítésével is.

Terjedési módok:

- szexuális érintkezés,
- vér, vércsökkentvények,
- vérrel, szövetnedvekkel, váladékokkal szennyezett orvosi eszközök, műszerek,
- szervátültetés,
- intravénás kábítószer-élvezők által közösen használt tű, fecskendő
- sérült bőrrel, illetőleg nyálkahártyával történő érintkezés,
- fertőzött anyáról újszülöttre.

Lappangási idő: 45-180 nap, leggyakrabban 60-90 nap.

Fertőzőképesség időtartama: a lappangási időben, rendszerint több héttel a tünetek megjelenése előtt kezdődik, és a heveny tünetek lezajlásáig tart. A tünetmentes hordozók és a krónikus betegek éveig, akár életük végéig fertőzőképesek lehetnek.

Tünetek:

A hepatitis B vírus néhány héttel a fertőzés után alakítja ki tipikus tüneteit: sárga bőr és szemfehérje, sötét vizelet, erős fáradtság és levertség, hasüregi fájdalom, ízületi fájdalmak, étvágytalanság. A tünetek bizonyos esetekben akár hónapokig, vagy éveig is jelentkezhetnek. A hepatitis B fertőzés krónikussá is válhat bizonyos esetekben (a tapasztalatok szerint a betegek 10%-ánál), amely májzsugorhoz és májrákhoz vezethet.

Diagnózis:

A labor diagnosztika magában foglalja a hagyományos máj-panel vizsgálatokat, a háromféle antigén-antitest rendszer (Hbe, Hbs, Hbc) kimutatását, valamint magának a vírusnak a jelenlétét.

Védőoltás:

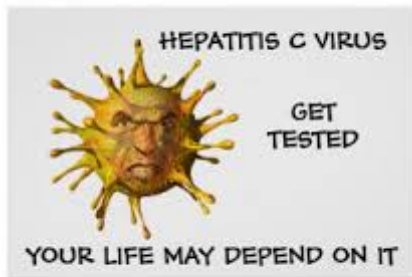
A betegség védőoltással hatékonyan megelőzhető!

A hepatitis B betegség megelőzésének fontosságát felismerve, itthon már 1999 óta kötelezően oltják hepatitis B ellen a 14 éves korosztályt.

A rizikócsoporthoz nem tartozó egyének számára, az oltás receptköteles a gyógyszertárakban beszerezhető.

A HBV gyógyszeres kezelése:

Az idült májgyulladás gyógyszeres kezelésére hepatológiai centrumokban vírusellenes szereket (nukleozid és nukleotid analógok) és különböző interferon készítményeket alkalmaznak. A teljes gyógyulás jelenleg nem minden esetben elérhető.

Hepatitis C

A hepatitis C (a HCV) vérrel terjedő RNS vírus.

Tünetei:

A hepatitis C csupán az esetek 15%-ában okoz akut tüneteket. A tünetek a leggyakrabban enyhék és nem körülhatároltak, beleértve az étvágycsökkenést, a fáradtságot, a hányingert, az izom- és az ízületi fájdalmakat, valamint a súlycsökkenést. Okozhat izom- és vesegyulladást, bőrpanaszokat. Csak néhány esetben fordul elő, hogy az akut fertőzés sárgaságot okoz. A fertőzés az esetek 25 százalékában kezelés nélkül, 3-4 hónapon belül magától meggyógyul, a fertőzött vírusmentes lesz, fiatal nőknél gyakrabban, mint másoknál. A maradék 75% viszont fertőzött marad és alattomos, krónikus májbetegség alakul ki náluk. A fertőzöttek 75-90%-ában tünetmentes vagy tünete szegény vírushordozás alakul ki. Gyakori a betegség krónikussá válása és ez májzsugorodáshoz (cirrózis) vezethet.

Fertőzés forrása: a vírushordozó és a beteg ember.

Terjedése:

A hepatitis C főként vérrel való érintkezés útján terjed intravénás droghasználat, nem steril orvosi eszközök alkalmazása, és vérátömlesztés során.

A fertőzött anyáról a csecsemőre történő terjedés 6-10%-os valószínűséggel fordulhat elő.

A szexuális úton történő fertőzés ritka.

Lappangási idő: 14 – 180 nap, leggyakrabban 6-9 hét.

Megelőzése csak elővigyázatossággal lehet, nincs ellen védőoltás!

Szűrés, diagnózis:

Egyszerű vérvétellel a májfunkciót ellenőrző adatokból, illetve ezek egymás utáni, többszöri a normálistól való eltéréseiből lehet következtetni májgyulladásra. Gyanú esetén speciális szűrővizsgálattal egyértelműen ki lehet mutatni.

Magyarországon 1992 óta szűrik a vércsítményeket hepatitisz-C vírusra, de aki azelőtt kapott vérátömlesztést, megfertőződhetett.

Kezelés:

Gyógyszeresen: azoknak, akiknél a májrendellenességet bizonyítottan HCV okozta, kezelésre van szükségük. A kezelés jelenleg, a HCV típusától függően vírusellenes gyógyszerek együttes alkalmazásából áll.

Az egyre hatékonyabb és egyre jobban tolerálható legújabb szerekkel végzett klinikai vizsgálatok alapján reális esély van arra, hogy még a legnehezebben kezelhető betegeknél is potenciálisan gyógyíthatóvá válik a HCV-fertőzés.

Magyarországi helyzet:

Magyarországon 70 000 lehet a hepatitis C-vírussal (HCV) fertőzöttek száma, akiknek zöme nem tud fertőzöttségéről, holott annak időben történő felfedezése és gyógyítása a munkaképesség megőrzését, az életminőség javulását, a májsugor és a májrák megelőzését, a betegségmentes várható élettartam meghosszabbodását, valamint a továbbfertőzés megállítását, a későbbi súlyos májbetegségből adódó ráfordítás csökkenését jelenti.

Hepatitis C-veszélyeztetettek csoportjai:

-Májbetegek:

Mindazok, akiknél laboratóriumi és/vagy képalkotó vizsgálatok májbetegsége utalnak

-Jelenleg is szűrt csoportok:

Véradók, Élő szerv-szövet átültetés donorai, Hemofiliások, Hemodializáltak, HBV-fertőzöttek, HIV-fertőzöttek, Mesterséges megtermékenyítési programban részt vevők

-További veszélyeztetett csoportok:

1993 előtt vérátömlesztést, vércsítményt kaptak, Egészségügyi dolgozók, Intravénás vagy intranazális kábítószer használók, Tetoválással, testékszerrel élők, Fertőzöttekkel egy háztartásban élők, Fertőzöttek szexuális partnere(i) (különösen a homoszexuális férfiak), HCV-fertőzött anya gyermeke(i), Élő szerv-szövet átültetés recipiensei, 1945. és 1965. között születettek

-Társbetegség kezelése vagy egyéb ok miatt szűrés indokolt:

Biológiai, immunszuppresszív kezelésben vagy kemoterápiában részesülők, Terhes nők

ock
Images™

28 JULY

WORLD
HEPATITIS DAY

STOP
HEPATITIS

„Kérdőív a krónikus vírusos májgyulladás rizikótényezőinek felmérésére (hepatitisz B és C vírus kockázatbecslés)” kitöltéséhez kérje háziorvosa segítségét!